

da? Den ærede Minister syntes sig selv halvveis at love, at han vilde benytte den første Leilighed, der tilbød sig, til gennem Domstolene at faae Spørgsmaalet afgjort. Men dette sket, havde man nu gennem en Høiesteretsdem vidst, hvad der var gjældende Ret i saa Henseende, men man har ikke erfaret, at den ærede Indenrigsminister har indfriet dette Lofte. Naaste har der ikke været nogen Leilighed eller foreligget nogen Sag for ham, hvorved han kunde indfri det, det veed jeg ikke, men i alt Fald er det ikke indfriet, og vi ere altsaa stillede i fuldstændig Uvisshed om, hvad der er den gjældende Ret. Naar der saa er Tale om at give en Lov, som siger, hvorledes et bestemt Forhold skal betragtes og skal kunne afgjøres i Fremtiden, idet det nemlig skal afgjøres efter, hvad der er den gjældende Ret, førend Loven kom ud, og der forinden ikke var nogen gjældende Ret, saa staa vi fuldstændig tvivlsomme, og vide ikke, hvor vi skulle vende os hen. Jeg haaber, at dette Punkt har været saa alvorligt under den ærede Ministers Drovejelse, at han ogsaa her vil kunne give os en fuldkommen fyldestgjørende Forklaring. Da jeg før talte om, hvad den ærede Indenrigsminister selv stillede Forslag om i sidste Samling, saa skulde jeg have sagt, at den Ret, der var givet ved Loven af 19de Februar 1861 § 2 til den Godseier, som sælger et vist Kvantum Fæstjord og derved faar Ret til at udtage $\frac{1}{6}$ til fri Raadighed, var af ham foreslaaet at skulle ophøre med Aaret 1890. Men nu ere vi avancerede 10 Aar frem i Tiden, idet den høitærede Minister nu har foreslaaet, og det findes endnu i Lovforslaget, at denne Ret ikke skal ophøre før Aaret 1900. Altsaa er Ministeren gaaet 10 Aar tilbage paa dette Punkt. Saaledes staa der jo ogsaa i andet Stykke af § 5, der omhandler de Terminer, der ere satte for Ophøret af en vis Del af Retten til at inddrage en Del af Fæstegodsset, at, naar Godseieren i de sidste 5 Aar har gjort Forslag til en Del af Godssets Fæstere om at sælge en Del af Fæstegodsset, saa indtræder denne Virkning ikke, saafremt Gjennemsnittet af den Pris, han maatte have forlangt i de 5 nærmest foregaaende Aar, er den samme, som der ved saa-

danne Afhændelser er givet, enten „der paa Egnen eller under ligeartede Forhold“. Altsaa ogsaa paa dette Punkt lægger Loven Afgjørelsen fuldstændig i den paagjældende Ministers Haand, thi der er jo ikke anført nogen Anden i Lovforslaget, der skulde afgjøre dette Punkt, og naar Ministeren saaledes bliver oplyst om, hvilke Priser der ere givne i de 5 foregaaende Aar „der paa Egnen eller under ligeartede Forhold“, skal Godseieren fremdeles beholde den før nævnte Ret. Hvorvidt nu „Egnen“ skal anses for at være en større eller mindre Egn, hvor langt en Indenrigsminister vil udstrække Ordet „paa Egnen“, er jo fuldstændig lagt i hans Haand, men for ikke engang derved at lægge den mindste Hindring i Veien for vedkommende Minister, er det tillige sagt, at, naar det kan oplyses, hvad der er givet „under ligeartede Forhold“ — det behøver altsaa ikke at være. Gjennemsnitsprisen af det, der er givet „der paa Egnen“ i de sidste 5 Aar, men det er tilstrækkeligt, at der gives Oplysning om, hvad der er givet „under ligeartede Forhold“, og det er overladt Ministeren at afgjøre, hvad der er ligeartede Forhold — naar han hører, at der er Egne i Landet, hvor Prisen er høiere, kan han sige: Ja, det er ligeartede Forhold, og derfor erkjender jeg ogsaa, at disse Priser ere forsvarlige. Saaledes er der helt igjennem i dette Lovforslag givet Bestemmelser, som ere fuldstændig ubestemte og usikre, saaledes at der gives vedkommende Minister Hals og Haand over største Delen af samtlige disse Bestemmelser. Det er saa Lidt, der her er givet, og naar saa endda det, der er givet, havde været sikre og bestemte Resultater, saaledes at man vidste, at man kunde holde sig dertil; men det er, som jeg nu har tilladt mig kortelig at vise, meget langt fra at være Tilfældet. Jeg er overbevist om, at den ærede Minister ikke vil kunne klare disse Spørgsmaal saaledes for os, at han kan vise os, at der i Loven indeholdes den allerfjerneste Sikkerhed for, hvorledes Afgjørelsen af disse Spørgsmaal vilde falde, og jeg holder mig i Forveien overbevist om, at, hvis dette Forslag skulde blive til Lov, saa ville disse Spørgsmaal ved enhver Veien af Indenrigsminister blive tagne paa en høit forskjellig